

**PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS
KOMISIJOS (TOLIAU – KOMISIJOS) POSĖDŽIO PROTOKOLAS NR. 3**

2024 m. birželio 20 d.

POSĖDIS VYKO 2024 m. birželio 18 d. 10.00 val., Posėdžių salėje, Vilniaus g. 11, Pagėgiai.

POSĖDŽIO PIRMININKAS: Laima Lukošienė, Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore (vyriausioji specialistė).

POSĖDŽIO SEKRETORIUS Valdas Vytuvis, Pagėgių savivaldybės administracijos, Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausiasis specialistas, atliekantis skyriaus vedėjo funkcijas.

POSĖDYJE DALYVAUJA: 1. Nijolė Meilutienė, Tauragės moters užimtumo ir informacijos centro direktorė, narė; 2. Agnė Vaitkevičienė, Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pagėgių policijos komisariato vyriausioji tyrėja, narė; 3. Vitalija Ivanauskienė, Pagėgių savivaldybės šeimos gerovės centro direktorė, narė; 4. Sandra Krakienė, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tauragės apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus vyr. specialistė, narė; 5. Kristina Tutlienė, Pagėgių savivaldybės administracijos patarėja (savivaldybės gydytoja), narė;

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl darbotvarkės patvirtinimo.
2. Dėl pirmininko pavaduotojo perrinkimo.
3. Dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje situacijos apžvalgos Pagėgių savivaldybėje nuo 2023-11-01 iki 2024-03-31. (J. Kurelaitienė).
4. Dėl pagalbos organizavimo, kai išduodamas orderis kartu gyvenančiam asmeniui. Namuose lieka be priežiūros neįgalus asmuo ir jam yra reikalingos socialinės ar sveikatos paslaugos. Taip pat pagalbos organizavimas psichinę negalią turintiems asmenims, keliantiems grėsmę visuomenei ir sau. (L. Lukošienė).
5. Tauragės moters užimtumo ir informacijos centro/specializuotos kompleksinės pagalbos centro pasiūlymai smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir/ar smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims veiksmų planas. (N. Meilutienė).
6. Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. rugsėjo 13 d. įsakymo Nr. A1-602 „Dėl smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems, smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims 2024-2026 metų veiksmų plano patvirtinimo“ numatomo įgyvendinimo savivaldos lygmeniu. (L. Lukošienė).
7. Komisijos narių paklausimai, pastabos pasiūlymai.

Komisijos pirmininkas susirinkusius komisijos narius informuoja, kad visiems buvo išsiųsta darbotvarkė, darbotvarkė patvirtinta bendru dalyvavusiųjų sutarimu.

1. Antras darbotvarkės klausimas „Dėl pirmininko pavaduotojo perrinkimo.“

Pirmininkas informuoja, kad pirmininko pavaduotoja Loreta Stašinskienė atsistatydino iš neįgaliųjų draugijos pirmininko pareigų, šios komisijos posėdžiuose nedalyvauja, todėl pagal komisijos nuostatus pirmininko pavaduotojas gali būti perrinktas. Pasiūlyta Nijolė Meilutienė, pritarta vienbalsiai.

2. Trečias darbotvarkės klausimas „Dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje situacijos apžvalgos Pagėgių savivaldybėje nuo 2023-11-01 iki 2024-03-31“.

Agnė Vaitkevičienė, Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pagėgių policijos komisariato vyriausioji tyrėja, narė informavo, kad nuo 2023-11-01 pranešimų skaičius dėl smurto artimoje aplinkoje Pagėgių savivaldybėje buvo 56, iš jų pradėta 6 ikiteisminiai tyrimai, 4 atvejais atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą, orderių skirta 24, neišduota 12 orderių, nutraukti 2 orderiai dėl pradėtų ikiteisminių tyrimų, dėl orderių gauti 2 skundai, vieną orderį dėl skundo nutraukė policija, kitą skundą teismas paliko galioti, dėl orderių pažeidimų surašyti 9 administraciniai nusižengimo protokolai. Pranešėja pažymėjo, kad pradėjus taikyti orderį, pastebimas pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje sumažėjimas. Šių metų antrą ketvirtį pastebimas šioks toks pranešimų padidėjimas, lyginant su pirmu ketvirčiu.

3. Ketvirtas darbotvarkės klausimas „Dėl pagalbos organizavimo, kai išduodamas orderis kartu gyvenančiam asmeniui. Namuose lieka be priežiūros neįgalus asmuo ir jam yra reikalingos socialinės ar sveikatos paslaugos. Taip pat pagalbos organizavimas psichinę negalią turintiems asmenims, keliantiems grėsmę visuomenei ir sau.“

Aptarta situacija nakvynės namuose, jokių didesnių problemų nėra, gyvenimo sąlygos normalios, yra galimybė patiems gamintis maistą. Problema su psichinę negalią turinčiais smurtaujančiais asmenimis, taip pat problema dėl tokią negalią turinčių asmenų, patiriančių smurtą, tolimesnės priežiūros, kai jie vieni lieka namuose. Nijolė Meilutienė informavo, kad ši problema yra visos Respublikos mastu. Stebima tendencija neįgalių asmenų smurto daugėjimas, ypač turinčių šizofreniją. Laima Lukošienė pastebėjo, kad nėra jokio teisinio reglamentavimo, išskyrus rekomendacijas dėl tokių situacijų suvaldymo ir pagalbos užtikrinimo. Akcentavo, kad trūksta informacijos dalijimosi tarp institucijų. Agnė Vaitkevičienė akcentavo, kad problema su smurtaujančiais asmenimis, kurie turi aiškių neadekvatumo požymių, bet nėra nustatytos medicininės diagnozės, problema priimant sprendimus tokių asmenų atžvilgiu. Trūksta irgi teisinio reglamentavimo, aiškumo.

4. Penktas darbotvarkės klausimas „Tauragės moters užimtumo ir informacijos centro/specializuotos kompleksinės pagalbos centro pasiūlymai smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir/ar smurto artimoje aplinkoje pavoju patiriantiems asmenims veiksmų planas.“

Nijolė Meilutienė, Tauragės moters užimtumo ir informacijos centro direktorė, komisijos pirmininko pavaduotoja, akcentavo, kad vienas iš centro siūlymų yra nepertraukiamas darbas jau pradėtas nuo vaikų, savivaldybėse įvairių prevencinių programų, projektų kūrimas, jų finansavimas.

Centras mielai dalyvauja kviečiamuose mokymuose, seminaruose, teikia metodinę pagalbą. N.Meilutienė pažymėjo, kad Smurto prevencijos programas reikėtų traukti į savivaldybės strateginius planus, nusimatyti finansavimus. Pasiūlė komisijos nariams, galimai ir socialiniams pedagogams, praveisti mokymus-seminarą.

5. Šeštas darbotvarkės klausimas „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. rugsėjo 13 d. įsakymo Nr. A1-602 „Dėl smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems, smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims 2024-2026 metų veiksmų plano patvirtinimo“ numatomo įgyvendinimo savivaldos lygmeniu.“.

Laima Lukošienė pažymėjo, kad savivaldybės lygmeniu pagal šį ministro įsakymą kol kas patvirtinti veiksmų plano nėra galimybės, kadangi visur reikalingos lėšos, kurių nėra skirta, daug neaiškumo dėl įsakymo nuostatų įgyvendinimo. Nijolė Meilutienė kalbėjo, kad sekančiame komisijos posėdyje dalyvaus Centro teisininkė, kuri išaiškins šio įsakymo įgyvendinimo nuostatas, numatyto algoritmo užtikrinimą.

6. Komisijos narių klausimai, pastabos, pasiūlymai.

Laima Lukošienė pastebėjo, kad reikėtų išsiuntinėti prašymus komisijos nariams dėl deleguotų asmenų kontaktų atnaujinimo.

POSĖDIS BAIGTAS 2024 m. birželio 18 d. 11.15 val.

Komisijos pirmininkė

Laima Lukošienė

Komisijos sekretorius

Valdas Vytuvis